

OECD *Multilingual Summaries* The Ocean Economy in 2030

Summary in Hungarian

Olvassa el a teljes könyvet az alábbi témában: 10.1787/9789264251724-en

Az óceángazdaság 2030-ban

Összefoglalás magyarul

Az óceán sokak számára a gazdaság egy új, eddig még feltáratlan területét jelenti. Nemcsak mérhetetlen erőforrásbőséggel kecsegtet, hanem óriási potenciált rejt magában a gazdasági növekedés, a foglalkoztatottság és az innováció fellendítéséhez is. Mindemellett egyre inkább nélkülözhetetlennek tekintik a bolygóra az elkövetkező évtizedekben váró számos globális kihívás leküzdésében is, a világméretű élelmiszerbiztonságtól és a klímaváltozástól kezdve egészen az energiaellátásig, a természeti erőforrások megóvásáig és a jobb egészségügyi ellátásig. Bár az óceánban hatalmas potenciál rejlik a fenti kihívások leküzdésének elősegítéséhez, már így is igen nagy igénybevételnek van kitéve a túlzott kiaknázás, a biodiverzitás hanyatlása és a klímaváltozás következtében. Éppen ezért az óceán teljes potenciáljának kiaknázása és gazdasági célú fejlesztése felelős, fenntartható megközelítéseket igényel.

Az óceángazdaság nemcsak az óceánra épülő iparágakat (mint például hajózás, halászat, tengeri szélenergia-termelés és tengeri biotechnológia), hanem az óceán által biztosított természeti erőforrásokat és ökoszisztéma-szolgáltatásokat (hal, hajózási útvonalak, széndioxid-felszívás és a többi) is magában foglalja. Mivel a két dolog egymástól elválaszthatatlanul, kölcsönösen összefügg, jelen jelentés az ökoszisztéma-szolgáltatások és az ökoszisztéma-alapú gazdálkodás több aspektusával is foglalkozik az óceán-ipar dimenziót a középpontba helyezve.

A globális óceángazdaság – az óceánra épülő iparágak gazdasági teljesítményéhez és foglalkoztatottsághoz való hozzájárulása alapján mérve – jelentős súlyt képvisel. Az OECD Óceángazdaság adatbázisa alapján készült előzetes számítások az óceángazdaság 2010. évi gazdasági teljesítményét 1,5 billió USD-ra teszik, ami nagyjából a globális szintű bruttó hozzáadott érték 2,5%-át jelenti. A tengeri olaj- és gázkitermelés az óceánra épülő iparágak által termelt összes hozzáadott érték egyharmadát teszi ki; ezt követi a tengeri és tengerparti turizmus, a tengeri felszerelések és a kikötők. A közvetlen teljes idős munkahelyek száma az óceángazdaságban mintegy 31 millióra rúgott 2010-ben. A legnagyobb munkáltatók az ipari halászati cégek voltak, ezek az összes munkahely több mint egyharmadát adták, míg a tengeri és a tengerparti turizmus a munkahelyek csaknem egynegyedét adta.

Az óceánon zajló gazdasági tevékenység gyorsan bővül; ennek elsődleges mozgatórugója a világ népességének növekedése, a gazdasági növekedés és a kereskedelem alakulása, a jövedelmi szintek növekedése, a klímaváltozás, valamint a környezeti és a technológiai változások. Az óceángazdaság fejlődését azonban jelentős mértékben korlátozza az óceánok egészségi állapotának jelenleg tapasztalható romlása. Az antropogén eredetű széndioxid-emisszió az idő múlásával egyre emelkedett. Az óceánok a szén-dioxid nagy részét felszívták, ám ez az elsavasodásukhoz vezetett. Mindemellett a tengerek hőmérséklete és a tengerszint is emelkedik, az óceáni áramlatok pedig elmozdulnak, ami a biodiverzitás csökkenéséhez és élőhelyvesztéshez vezet, változásokat okoz a halállomány összetételében és migrációs mintáiban, továbbá növeli a súlyos óceáni időjárási események gyakoriságát. Az óceánfejlesztés jövőbeli kilátásait tovább súlyosbítja a szárazföldi eredetű szennyezés – elsősorban a mezőgazdasági szennyezőanyagok bemosódása, a folyókból az óceánokba jutó vegyszerek, makro- és mikroműanyag szennyezőanyagok –, valamint a világ számos részén a túlhalászás és a halállomány kimerítése.

Számos óceánra épülő iparágban megvan a potenciál ahhoz, hogy 2030-ra felülmúlja a globális gazdaság egészének növekedését, mind hozzáadott érték, mind foglalkoztatottság tekintetében. Az előrejelzések szerint a „szokásos üzletmenetet” alapul véve az óceángazdaság 2010 és 2030 között több mint a duplájára növelheti a globális szintű hozzáadottérték-teremtéshez való hozzájárulását, ami értékben több mint 3 billió USD-t jelent. Különösen erőteljes növekedés várható a tengeri akvakultúrás termeléssel foglalkozó, a tengeri szélenergia-termelő, a halfeldolgozó, valamint a hajóépítő és javító szektorban. Az óceánra épülő iparágak a foglalkoztatottság növeléséhez is jelentős mértékben hozzájárulhatnak. 2030-ra – a szokásos üzletmenetet alapul véve – várhatóan mintegy 40 millió embert foglalkoztatnak majd teljes munkaidőben. A munkahelyek száma várhatóan a tengeri szélenergetikai szektorban, a tengeri akvakultúrás termelés területén, a halfeldolgozó szektorban, valamint a kikötői tevékenységek területén növekszik majd a leggyorsabban.

Az elkövetkező évtizedekben a tudományos és technológiai fejlesztések várhatóan kulcsszerepet játszanak majd számos fent említett, az óceánokkal összefüggő környezetvédelmi kihívás leküzdésében, valamint az óceánra épülő gazdasági tevékenységek további fejlődésében. A korszerű anyagok, a tenger alatti berendezések és technológiák, a szenzorok és a képalkotó berendezések, a műholdas technológiák, a komputerezés és a nagy adat elemzése, az autonóm rendszerek, a biotechnológia és a nanotechnológia terén születő innovációk és technológiai fejlesztések az óceángazdaság minden szektorára hatással lesznek.

A szabályozói és az irányítási tevékenységnek nehéz lesz lépést tartania ezekkel a gyors változásokkal. A világ egyre erősebben multipoláris, és egyre nehezebben sikerül nemzetközi konszenzust elérni az óceáni környezet és az óceánra épülő iparágak számára kulcsfontosságú globális és regionális kérdésekben. Az óceáni tevékenységek szabályozása – legalábbis a belátható jövőben – várhatóan jórészt szektorvezérelt marad; az erőfeszítések középpontjában az óceánra épülő feltörekvő iparágaknak a meglévő, fragmentált szabályozói keretrendszerbe való integrálása áll majd.

Az óceánra épülő iparágak jelen jelentésben jelzett mértékű jövőbeli növekedése rávilágít arra, hogy az óceáni erőforrásokra várhatóan egyre nagyobb nyomás nehezedik majd, és hogy az óceánok már most is túlzott igénybevételnek vannak kitéve, nem utolsósorban a kizárólagos gazdasági övezetekben, ahol a tevékenység nagy része zajlik. A tény, hogy eddig nem sikerült ezt a nyomást hatékonyan és időben kezelni, nagyrészt a tengeri tevékenységek eddigi szektoronkénti irányításának tudható be. Az elmúlt években – még ha csak a növekvő nyomásra adott válaszként is – egyre több ország és régió vezetett be stratégiai politikai keretrendszert az óceángazdálkodás javítására a saját kizárólagos gazdasági övezetében. A hatékonyabb integrált óceángazdálkodás útjában azonban még mindig számos akadály áll, melyet a közeljövőben mindenképpen kezelni kell.

Az óceánra épülő feltörekvő iparágak hosszú távú fejlesztési lehetőségeinek fellendítése, valamint a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez való hozzájárulásuk – felelős, fenntartható óceángazdálkodás melletti – fokozása érdekében a jelentés több javaslatot is megfogalmaz az óceángazdaság fenntartható fejlődésének növeléséhez.

- **Növelni kell a nemzetközi együttműködést a tengertudomány és -technológia területén az innováció ösztönzése és az óceángazdaság fenntartható fejlődésének erősítése érdekében.** Ez többek között az alábbiakkal jár együtt: összehasonlító elemzések és értékelések készítése a kormányzati politika szerepéről a tengeri klaszterek viszonylatában világszerte, különösképpen abban a tekintetben, hogy mennyire hatékonyak az iparágakon átívelő tengeri technológiai innovációk ösztönzésében és támogatásában; nemzetközi hálózatok létrehozása vélemény- és tapasztalatcsere céljából a kiválósági központok, innovációs inkubátorok és más innovációs létesítmények létrehozását illetően az iparágakon átívelő tengeri technológiák terén; valamint a technológia- és innováció-megosztás fokozása a különböző fejlettségi szintű országok között.
- **Erősíteni kell az integrált óceángazdálkodást.** Ennek keretében fokozottabban kell alkalmazni a gazdasági elemzéseket és a gazdasági eszközöket az integrált óceángazdálkodásban, például a tudásmegosztást, a tapasztalatcserét és a legjobb gyakorlatok megosztását szolgáló nemzetközi platformok létrehozása, valamint a tengerkutatóba és -megfigyelésbe tett állami beruházások gazdasági hatékonyságának értékelésére irányuló munka fokozása révén. Emellett az innovációt is elő kell segíteni az irányítási struktúrák, folyamatok és az érdekelttek bevonása terén az integrált óceángazdálkodás hatékonyabbá, eredményesebbé és inkluzívabbá tételében.
- **Nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt javítani kell a statisztikai és a módszertani bázist az óceánra épülő iparágak méretének és teljesítményének, valamint a gazdaság egészéhez való**

hozzájárulásuk méréséhez. Ez egyéb feladatok mellett az OECD Óceángazdaság adatbázisának továbbfejlesztésére is kiterjedhet.

- **Bővíteni kell az óceánra épülő iparágakkal foglalkozó előrejelzési kapacitást,** többek között az óceánra épülő iparágakban bekövetkező jövőbeli változások felmérése terén, valamint tovább kell fejleszteni az óceángazdaság globális szintű jövőbeli trendjeinek modellezésével foglalkozó jelenlegi OECD-kapacitást.

© OECD

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Az OECD on-line könyvesboltban díjmentesen állnak rendelkezésre: www.oecd.org/bookshop

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság Jogi és Fordítási Csoportjától: rights@oecd.org , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights

Olvassa el a teljes angol nyelvű verziót az OECD online könyvtárában, az OECD iLibrary-n!!

© OECD (2016), *The Ocean Economy in 2030*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264251724-en